

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

رصد لایحه بودجه ۱۳۹۸

«از نگاه کارشناسان و مسئولان»

(۲)

معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفایی نژاد

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۲	■ مقدمه
۳	الف: مسئولان
۳	منابع در لایحه بودجه ۹۸
۳	۱- استقراض و برداشت از صندوق توسعه ملی
۳	۲- سایر
۴	مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸
۴	اعتبارات هزینه ای
۴	۱- مقوق و دستمزد و مستمری بازنشستگی
۴	۲- یارانه ها
۵	اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای
۵	۱- طرح های عمرانی ملی
۷	۲- طرح عمرانی استانی
۷	ب: کارشناسان

بودجه در ساده‌ترین نگاه عبارت است از یک سند مالی که وضعیت منابع و مصارف دولت را طی یک سال نشان می‌دهد. اهمیت بودجه به جهت تاثیرگذاری بر عملکرد سایر بازیگران عرصه اقتصاد است به گونه‌ای که انتخاب هزینه‌ها، شیوه و محل تامین مالی آنها، چشم انداز دولت را طی یک سال برای سایر بازیگران اقتصادی روشن کرده و تصمیم‌گیری بازیگران اقتصادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. در نگاهی عمیق‌تر کارکرد بودجه فراتر از یک سند حسابداری بوده و ابزار اصلی سیاست‌گذاری مالی دولت به شمار می‌آید؛ دولت در قالب سند بودجه، اقدام به سیاست‌گذاری‌های هدفمند در جهت بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌کند. از این بعد، دولت به منظور رسیدن به اهداف کلان اقتصادی می‌تواند با توجه به ساختارهای موجود در اقتصاد و مشکلات جاری کشور به سیاست‌گذاری‌های خاص در قالب بودجه اقدام کند. بر همین اساس قاعدتاً قانون بودجه کل کشور از دو فصل منابع و مصارف تشکیل شده است اما آنچه که عملاً اتفاق می‌افتد یکسری تصمیم‌گیری‌هایی است که در قالب سیاست‌های دولت در بودجه اتخاذ می‌شود که عموماً بصورت اعداد و ارقام در بخش‌های منابع و مصارف نیست اما در کتابچه قانون بودجه هنگام ارائه به مجلس شورای اسلامی آورده می‌شود مانند بحث پرداخت یارانه‌ها که دولت هر سال تصمیم می‌گیرد یارانه‌ها قطع شود یا خیر و یا شامل چه افرادی شود اما آنچه در عمل اتفاق می‌افتد با پیش‌بینی‌های انجام شده در بودجه متفاوت است.

در آنچه مسلم است تهیه پیش نویس لایحه بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۸ با توجه به چند عامل مهم و رویدادهای سیاسی از جمله خروج آمریکا از برجام و اقدامات خصمانه این کشور برای به صفر رساندن فروش و صادرات نفت ایران با توجه به وابستگی مستقیم و غیر مستقیم منابع درآمدی دولت در بودجه به نفت، اعمال تحریم‌های شدیدتر، نوسانات نرخ ارز، پدیده قاچاق سوخت و مباحث مربوط به چند نرخ شدن بنزین و... از اهمیت زیادی برخوردار است.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور سه شنبه چهارم دی ماه از سوی دولت تقدیم مجلس شد و همچنین در اختیار رسانه‌ها قرار گرفت و بررسی و تصویب کلیات آن از شنبه هشتم دی ماه در مجلس شورای اسلامی آغاز خواهد شد.

در این میان، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد صحبت‌های مسئولان و کارشناسان، در قالب گزارش‌های هفتگی در دو بخش منابع و مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸، مخاطبان را در جریان نقاط ضعف و قوت، تحلیل‌ها و انتقادات وارده بر بودجه ۹۸ کل کشور قرار دهد.

۱- استقراض و برداشت از صندوق توسعه ملی

هرچند طبق قانون سهم صندوق از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی باید ۳۴ درصد باشد، اما در شرایط فعلی که میزان صادرات نفت کاهش چشمگیری می یابد و لاجرم باید کشور را اداره کرد سهم صندوق ۲۰ درصد در نظر گرفته شد. روزنامه جهان صنعت ۹۷/۱۰/۱۶ - پورمحمدی، معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه

۲- سایر

دولت در تبصره ۵ لایحه بودجه سال ۹۸، شهرداری ها را مجاز به انتشار اوراق مشارکت برای اجرای طرح های نوسازی حمل و نقل عمومی و قطار شهری کرده است، بر اساس این تبصره، شهرداری های کشور می توانند تا سقف ۸ هزار میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی را با تضمین خود منتشر کنند که حداقل ۵۰ درصد از سقف اوراق برای اجرای طرح های قطار شهری اختصاص خواهد یافت .
روزنامه ابرار اقتصادی ۹۷/۱۰/۱۶ - سید احسن علوی نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس

در لایحه بودجه سال ۹۸، واگذاری و تملک دارایی های دولت در جداول پیش بینی واگذاری و تملک دارایی های مالی در سال ۹۸ منابع حاصل از فروش و واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی را با رشد حدود ۱۴ درصدی نسبت به سال قبل برآورد کرده است.
روزنامه عصر اقتصاد ۹۷/۱۰/۱۹ - غلامرضا ابوترابی، مدیرعامل شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه

در لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور دولت، انتشار ۸۹ هزار میلیارد تومان انواع اوراق مالی اسلامی را در دستور کار قرار داده که از این میزان، ۷۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان مربوط به تسویه بدهی ها و اجرای طرح ها و پروژه ها و سه میلیارد دلار مربوط به اوراق ارزی مالی اسلامی در نظر گرفته شده است . روزنامه عصر اقتصاد ۹۷/۱۰/۱۹ - غلامرضا ابوترابی، مدیرعامل شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه

مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸

اعتبارات هزینه ای

۱- مقوق و دستمزد و مستمری بازنشستگی

در لایحه بودجه سال ۹۸ بیش از یک میلیون شغل در نظر گرفته شده است که این هم یکی از نقاط مثبت و از ویژگی های بودجه است و مقرر شده منابع و تسهیلاتی در اختیار بنگاه هایی که با ظرفیت پایین کار می کنند قرار داده شود که در جذب نیروی کار و اشتغال زایی موثر باشد. روزنامه عصر اقتصاد ۱۶/۱۰/۹۷ - هادی قوامی، نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

۲- یارانه ها

برای تامین نان مردم حدود هشت هزار میلیارد تومان برای خرید تضمینی گندم در نظر گرفته شد تا کالاهای استراتژیک به طور مطمئن تامین شود و نان مردم دچار آسیب نشود. روزنامه جهان صنعت ۱۶/۱۰/۹۷ - پورمحمدی، معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه

نخستین موردی که باید در بودجه آینده مورد توجه قرار گیرد، تامین کالاهای اساسی با ارزش ۴۲۰۰ تومانی است که این مساله قیمت کالاهای اساسی را تا حد زیادی کنترل می کند بر اساس اعلام منابع رسمی ارزش کالاهای اساسی تا نیمه اول سال آینده تامین شده است دولت در لایحه بودجه ۱۴ میلیارد دلار برای کالاهای اساسی، دارو و خوراک دام و طیور اختصاص داده است. روزنامه عصر اقتصاد ۱۶/۱۰/۹۷ - محمد باقر نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه

نرخ دلار برای کالای اساسی و دارو ۴۲۰۰ تومان و نرخ دلار در بازار آزاد نیمایی، ۸ هزار تومان است که متوسط این دو ۵۵۴۰ تومان خواهد شد. تلاش شده با تنظیم این نرخ در بودجه هزینه های دولت کاهش یابد. روزنامه جهان صنعت ۹۷/۱۰/۱۶ - پورمحمدی، معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه

دلیل اینکه از ۲۱ میلیارد دلار منابع ارزی سال آتی ۱۴ میلیارد دلار با ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی و خوراکی منظور شده این است که اگر قیمت ارز هر نوع نوسانی داشته باشد، زندگی و مایحتاج مردم از نوسان ارز جدا شود. ارز هر قیمتی پیدا کند قیمت کالاهای اساسی مورد نیاز مردم تغییر نمی یابد و قیمت ارز کالاهای اساسی ۴ هزار و ۲۰۰ تومان است. روزنامه عصر اقتصاد ۹۷/۱۰/۱۹ - محمد باقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای

۱- طرح های عمرانی ملی

در لایحه بودجه ۹۸ بر حمایت از پژوهش های تقاضامحور، طرح های پژوهشی ایجاد اشتغال و افزایش تولید و پروژه های بنیادی تاکید و اعتبار پارک های علم و فناوری کشور ۶۳ درصد و پارک های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۷۳ درصد رشد داشته است. ایرنا ۹۷/۱۰/۱۵ - مژگان خانلو، سخنگوی بودجه

حمایت از اجرای پروژه های بنیادی اساسی همچون پروژه همکاری با آزمایشگاه سرن (CERN) در سوییس، پروژه رصدخانه ملی ایران و حمایت از نخستین کشتی تحقیقاتی اقیانوس پیمای کشور از دیگر جهت گیری های لایحه بودجه سال آینده است. ایرنا ۹۷/۱۰/۱۵ - مژگان خانلو، سخنگوی بودجه

بودجه پیشنهادی راه آهن برای سال آینده ۱۱۶۱ میلیارد تومان است خوشبختانه میزان بودجه راه آهن در بخش طرح های تملک دارایی و سرمایه مندرج در پیوست یک قانون بودجه از سال ۹۲ تا به امروز روند صعودی داشته است. مهمترین اقدامی که در بودجه سال ۹۸ پیش بینی شده این است که طرح های کارگری راه آهن از جمله طرح های نگهداری خط و ناوگان علائم جزو طرح های جاری محسوب شوند و در اولویت تخصیص بودجه قرار بگیرند. ایلنا ۱۶/۱۰/۹۷ - رسولی ، عضو هیات مدیره شرکت راه آهن

برق
معاونت ساسی
صدا و سیما

در لایحه بودجه سال ۹۸ برای تکمیل دو هزار و ۶۶ واحد نیمه تمام صنعتی و معدنی در کشور، تکمیل واحدهای صنعتی و معدنی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد و ایجاد فرصتهای شغلی جدید به میزان ۱۲۹ هزار و ۸۶۲ نفر برنامه ریزی شده است. ایرنا ۱۶/۱۰/۹۷ - رضا جمشیدی ، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی

کل اعتبارات تملک سرمایه ای نیز معادل ۳۰۴۰۶ میلیارد ریال پیش بینی شده و در مجموع کل اعتبارات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به رقم ۳۷۵۴۳ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ رسیده است. و منابع مورد نیاز جهت سرمایه گذاری بخش دولتی از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می شود. فارس ۱۹/۱۰/۹۷ - مژگان خانلو ، سخنگوی ستاد بودجه سازمان برنامه و بودجه

۲- طرح عمرانی استانی

بیشترین بودجه عمرانی در لایحه بودجه ۹۸ مربوط به خوزستان و کمترین آن مربوط به استان قم است. بودجه عمرانی استان خراسان رضوی نیز در لایحه بودجه سال آینده ۱۲ هزار و ۶۵۶ میلیارد و ۷۳۰ میلیون ریال تعیین شده است. ایرنا ۱۶/۱۰/۹۷ -
- رضا جمشیدی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی،

پژوهش
تجربی
معاونت ساسی
صدا و سیما

ب: کارشناسان

در بودجه ۹۸ شرکت های بیمه ی مکلف شدند تا مبلغ سه هزار میلیارد ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را برای پرداخت به سازمان راهداری، اورژانس و نیروی انتظامی به خزانه واریز کنند. روزنامه عصر اقتصاد ۱۵/۱۰/۹۷ - گزارش اقتصاد

باید طبق تبصره بودجه تا پایان سال ۹۸ سهام سهم دولت در شرکت سهامی بیمه البرز به بخش خصوصی واگذار و از محل درآمد ناشی از فروش سهم دولت به شرکت های بیمه کمک شود. روزنامه عصر اقتصاد ۱۵/۱۰/۹۷ - حاج اشرفی، کارشناس صنعت بیمه

بر اساس ارقام مندرج در جدول شماره ۷ لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور اعتبارات هزینه ای سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با چهار درصد رشد نسبت به مصوب سال ۱۳۹۷ معادل ۲۷۵ میلیارد ریال پیش بینی شده است. ایرنا ۹۷/۱۰/۱۶ -
گزارش تارنمای سازمان برنامه و بودجه کشور

دولت برای شرکت فرودگاه‌ها اعتبار ۳ هزار و ۴۵۶ میلیارد تومانی، برای شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور حدود ۱۳۰ میلیارد تومان، برای سازمان راهداری ۲۶۰ میلیارد تومان و برای شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک ۳۰۲ میلیارد تومان پیشنهاد داده است. تسنیم ۹۷/۱۰/۱۷ - خبرگزاری تسنیم

معاونت ساسی
صدا و سیما

عناوین و مبالغ تعرفه‌های خدمات قضایی موضوع ردیف درآمدی ۱۴۰۱۰۱ مندرج در جدول شماره (۱۶) لایحه بودجه سال آینده بدون هیچگونه تغییری عیناً از قانون بودجه سال ۱۳۹۷ به لایحه سال ۱۳۹۸ منتقل گردیده است. تسنیم ۹۷/۱۰/۱۷ - خبرگزاری تسنیم

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، تعداد ۸۰۷ پروژه عمرانی بخش آب قرار دارد که بودجه‌ای ۵۷۰۰ میلیاردی برای آن‌ها در نظر گرفته شده است که نسبت سال ۱۳۹۶ رشد ۷ درصدی را دارد. از این مقدار حدود ۴۰۰۰ میلیارد تومان آن برای اجرا و پیشرفت فیزیکی پروژه‌ها و مابقی برای خرید تضمینی آب، مطالعات پروژه‌ها و موارد دیگر صرف می‌شود. فارس

بررسی لایحه بودجه ۹۸ نشان می‌دهد از ۴۲ هزار میلیارد تومان اعتبارات متفرقه لحاظ شده در لایحه، فقط ۴ هزار میلیارد تومان به یارانه‌ها تعلق دارد و همچنین اعتبارات متفرقه نهادهای خاص با کاهش ۱۰۰ درصدی، صفر شده است. تسنیم ۱۸/۱۰/۹۷ - خبرگزاری تسنیم

براساس اعداد مصوب در لایحه بودجه ۹۸ رقم کل بودجه کشور معادل ۱۷۰۳ هزار میلیارد تومان و رقم بودجه تخصیص یافته به حوزه ریلی حدود ۱۳۹۸ میلیارد تومان بوده است. مقایسه سهم ۰,۰۱۳ درصد حوزه ریلی در سال ۹۷ و سهم ۰,۰۷۶ درصد حوزه ریلی در سال ۹۸ به خوبی افت ۳۸ درصدی سهم بودجه ریلی در بودجه سال آتی را نشان می‌دهد. ایلنا ۱۹/۱۰/۹۷ - گزارش ایلنا

اتصال چابهار به شبکه ریلی پروژه‌ای ۵۸۰ کیلومتری است که توسط شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور دنبال می‌شود و از سال ۱۳۸۹ کلید خورده است و برآورد هزینه‌ای آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ که از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه شد رقمی معادل ۵۶۳۲ میلیارد و ۶۴۹ میلیون تومان است. ایسنا ۱۹/۱۰/۹۷ - گزارش ایسنا